

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХООСВІТА, ПСИХОГІГІЄНА, ПСИХОПРОФІЛАКТИКА ВЖИВАННЯ АЛКОГОЛЮ ТА ПСИХОАКТИВНИХ РЕЧОВИН»

Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Шифр та назва спеціальності	053 «Психологія»
Назва освітньо-професійної програми	Клінічна психологія та психологічна допомога
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Кафедра	Педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	вибіркова
Форма навчання	очна, заочна

Викладачі

Прізвище, ім'я, по батькові	Краснов Володимир Володимирович
Посада	завідувач кафедри
Науковий ступінь, вчене звання	доктор медичних наук, кандидат педагогічних наук, професор
Електронна адреса	ppmfp.nmapo@gmail.com
Телефон	044-205-49-86
Посилання на профіль викладача	https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/pedahohiky-psykholohii-medychnoho-ta-farmatsevtychnoho-prava/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/480-krasnov-volodymyr-volodymyrovych#gsc.tab=0
Консультації	Вт. 13:00-14:00
Прізвище, ім'я, по батькові	Костюк Олена Іванівна
Посада	старший викладач кафедри
Науковий ступінь, вчене звання	Кандидат психологічних наук
Електронна адреса	elena.kostyuk3@gmail.com

Телефон	044-205-49-86
Посилання на профіль викладача	https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/pedahohiky-psykholohii-medychnoho-ta-farmatsevychnoho-prava/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/483-kostyuk-olena-ivanivna#gsc.tab=0
Консультації	Вт. 13:00-14:00

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	Навчальна дисципліна «Психоосвіта, психогігієна, психопрофілактика вживання алкоголю та психоактивних речовин» має теоретичну і практичну спрямованість, розкривається зміст базових теоретичних засад психоосвіти, психогігієни та психопрофілактики, ознайомлення здобувачів вищої освіти з найбільш значимими проблемами психогігієни і психопрофілактики у вивченні психічного здоров'я особистості, формування знань про вплив факторів навколишнього середовища на здоров'я людини, її психічне благополуччя в різні вікові періоди та в різних сферах життя.
Мета дисципліни	Отримання здобувачами вищої освіти системних знань з психоосвіти, психогігієни та психопрофілактики вживання алкоголю та психоактивних речовин, ознайомити зі змістом, структурою та чинниками психічного здоров'я, гармонійної особистості, духовності особистості, суб'єктивного благополуччя особистості; формувати у майбутніх клінічних психологів навичок саморозвитку, самокерування та профілактики дисгармоній особистості.
Завдання дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. ознайомити здобувачів вищої освіти із базовими поняттями психоосвіти, психогігієни та психопрофілактики; 2. озброїти здобувачів вищої освіти знаннями про базові теоретичні засади психоосвіти, психогігієни та психопрофілактики; 3. ознайомити здобувачів вищої освіти з сутністю та чинниками формування гармонійної особистості; 4. сприяти формуванню навичок особистої психогігієни та стимулювати саморозвиток, самокерування та самоорганізацію професійної діяльності здобувачів вищої освіти.
Пререквізити	Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як: «Загальна психологія», «Клінічна патопсихологія та спецпрактикум з клінічної психодіагностики» та інші дисципліни гуманітарного профілю, які здобувачі вищої освіти опанували на етапах здобуття бакалаврату..
Постреквізити	Дана дисципліна може базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Технології психологічного тренінгу», «Практикум з психологічної допомоги».
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК1 «Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях».</p> <p>ЗК2 «Здатність розуміння предметної галузі та розуміння професії, особистісна прихильність до фаху, мотивація на досягнення у фаховій діяльності».</p> <p>ЗК7 «Здатність генерувати нові ідеї (креативність)».</p> <p>ЗК10 «Здатність до системного, абстрактного і креативного мислення у процесі аналізу та синтезу інформації».</p>

	<p>Спеціальні (фахові) компетентності: СК4 «Здатність збирати інформацію про пацієнта та вибору оптимальних методів проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта для виявлення феноменологічних проявів його стану, визначення реєстр-синдрому та інтерпретації цих результатів для встановлення клінічного діагнозу та/або патопсихологічного заключення». СК8 «Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову), опанувати і практично використовувати методи психологічного та психотерапевтичного впливу, психологічних інтервенцій, а також проводити психологічну реабілітацію із застосуванням спеціальних методик з метою відновлення стану здоров'я пацієнта при соматичних, психічних, поведінкових та психосоматичних розладах, профілактики їх рецидивування (декомпенсації)».</p>
Обсяг дисципліни	<p>Загальний обсяг дисципліни: 3 кредити ЄКТС, 90 годин. Для очної (денної) форми навчання: аудиторних 44 години, самостійна робота 46 годин. Для заочної форми навчання: аудиторних 14 годин, самостійна робота 76 годин.</p>
Форма підсумкового контролю	Залік
Строки викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 3 семестрі

Програма дисципліни

Назви тем

Змістовий блок 1. Загальна характеристика психоосвіти, психогігієни та психопрофілактики

- 1.1. Загальні уявлення про предмет і завдання психоосвіти, психогігієни та психопрофілактики.
- 1.2. Структура та організація психоосвіти, психогігієни та психопрофілактики.

Змістовий блок 2. Напрями, комунікація та психопрофілактика вживання алкоголю та психоактивних речовин

- 2.1. Основні напрями психоосвіти, психогігієни та психопрофілактики.
- 2.2. Педагогічна комунікація в системі психогігієни та психопрофілактики.
- 2.3. Психопрофілактика вживання алкоголю та психоактивних речовин.
- 2.4. Особиста психоосвіта та психогігієна.

Самостійна робота здобувача освіти

№ з/п	Зміст самостійної роботи
1.	Охарактеризувати основні завдання психоосвіти, психогігієни та психопрофілактики.
2.	Визначити функції психоосвіти, психогігієни та психопрофілактики.
3.	Охарактеризувати суперечності психоосвіти, психогігієни та психопрофілактики.
4.	Виділити Основні компоненти психоосвіти, психогігієни та психопрофілактики.
5.	Охарактеризувати психопрофілактичне, правове та моральне виховання.

6. Охарактеризувати екологічне, статеве та трудове виховання.
7. Визначити значення педагогічного спілкування як форми контактної педагогічної взаємодії.
8. Охарактеризувати функції та структуру педагогічного спілкування.
9. Охарактеризувати вплив алкоголю на психіку і здоров'я людини.
10. Виділити захисні чинники, що перешкоджають вживанню психоактивних речовин
11. Охарактеризувати осмислення власного існування.
12. Охарактеризувати самокерування та саморозвиток.

Самостійна робота являється елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни, затверджується кафедрою, підлягає щорічному перегляду з метою дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти. Список завдань надається здобувачам на першому занятті з певної теми. Самостійна робота з дисципліни виконується у формі вирішення задач. Для здобувачів заочної форми навчання перевіркою підготовки в міжсесійний період являється контрольна робота (індивідуальна залікова робота). Усі завдання самостійної роботи мають бути виконані та здані (надіслані) викладачеві за день до проведення залікового заняття. Розмір шкали ЄКТС за навчальною дисципліною дорівнює 100 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 61 балу.

Організація навчання

Навчальні технології та форми і засоби навчання

На лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються здобувачі до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо.

На практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: розгорнута бесіда, обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Самостійну роботу здобувача викладач планує разом зі здобувачем, але виконує її здобувачем за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача; зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування; опорних сигналів; опорних конспектів);
- практичні методи (вправи; практичні завдання; спостереження).

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії;
- навчально-наукова проектна робота у форматі індивідуальної та командної роботи.

Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

Список рекомендованих джерел

Основна література

1. Варій М. Й. Психологія особистості: підручник – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2016. – 608 с.
2. Викладачі-дослідники з педагогіки і психології: 40 років у царині освіти і науки: Альманах життєписів, спогадів, документів і фото / Упорядн. і заг. ред. Юрченко В. - К.: Каравела, 2018.
3. Главацька О.Л. Основи самовиховання особистості: Навч. посіб. / О.Л. Главацька - К.: Каравела, 2018.
4. Джаман Т.В. Історія психогігієни та психопрофілактики: Навч. посіб./ Т.В. Джаман - К.:Каравела, 2017.
5. Жадан М.А. Психогігієна та психопрофілактика. Навч. посіб./ М.А. Жадан. – К.: Каравела, 2018.
6. Костюк І.В., Карпунь І. Н. Національно-громадянське виховання студентської молоді: Монографія – Київ:Каравела, 2017.
7. Костюк О., Бойчук О.Особливості невизначеної втрати в психотерапевтичній роботі// Міжнародна науково-практична конференція “Війна. Психотерапія травми”, Видавництво УКУ, 2023.
8. Кравченко Г., Краснов В., Костюк О. Трансформація індивідуального досвіду через рефреймінг контексту в арттерапевтичному просторі (Методика «Килим»). Простір арт-терапії. Збірник наукових праць. Вип. 1 (29). 2021. С. 98-107
9. Основи психогігієни та психопрофілактики: навч. пос. / Н.Є. Афанасьева. – Харків: НУЦЗУ, 2016. – 91 с.

10. Пясецька Н.А. Психогігієна: навчально-методичний посібник / укл. Н. А. Пясецька – Умань.: ВІЗАВІ, 2015 – 150 с.

Допоміжна література

1. Пащенко М.Ю., Красноштан І.В. Педагогіка: Підручник./М.Ю. Пащенко, І.В. Красноштан – К.: Центр навчальної літератури, 2019.
2. Психіатрія і наркологія : підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. / Г. Т. Сонник [та ін.] ; за ред. О. К. Напрєєнка ; рец.: В. Д. Мішієв, О. Г. Сиропятов. - К. : ВСВ Медицина, 2015. - 424 с.
3. Семенович А. В. Нейропсихологічна діагностика та корекція.- К.: Academia, 2020.- 600 с.
4. Чулков О. М. Типові види залежної поведінки. Клініка, діагностика, лікування : навчально-методичний посібник до курсу за вибором «Основи адиктології» для студентів I та II медичного факультетів, спеціальність «Лікувальна справа», «Педіатрія» – Запоріжжя, 2017. - 131 с.
5. Шадських Ю.Г. Психологія і педагогіка: Навч. посібник /Ю.Г. Шадських - К.:Каравела, 2018.

Інформаційні ресурси

- <http://inmeds.com.ua/> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір»;
- <http://library.law.yale.edu/> – Юридична бібліотека Школи права Йелльського університету;
- <http://mon.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України;
- <https://www.nuozu.edu.ua/#gsc.tab=0> – офіційний сайт Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика;
- <http://www.library.univ.kiev.ua> – Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
- <https://moz.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України;
- <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського;
- <http://www.who.int/> – офіційний веб-сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я.

Загальна схема оцінювання

Сума балів		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Пояснення
100 балів	200 балів		залік/іспит	
90 - 100	170 – 200	A	зараховано/оцінка	відмінне виконання
82 - 89	155 – 169	B		вище середнього рівня
75 - 81	140 – 154	C		загалом хороша робота
68 - 74	125 – 139	D		непогано
61 - 67	111 – 124	E		виконання відповідає мінімальним критеріям
35 - 60	60 – 110	FX	не зараховано	необхідне перескладання
1 - 34	1 – 59	F		необхідне повторне вивчення дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються наступним чином: <i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою (для галузі знань 22 Охорона здоров'я 200-бальною шкалою).</i> Підсумкова оцінка курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи; оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, що виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань здобувачів очної (денної) форми навчання складається з рейтингу навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 75 балів, і рейтингу з атестації – 25 балів. Для здобувачів заочної форми навчання відповідно – з рейтингу навчальної роботи – 50 балів, і рейтингу з атестації – 50 балів.
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		
82-89	B	Добре			
75-81	C				
68-74	D				
61-67	E	Задовільно			
35-60	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано		
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни			

Політика опанування дисципліни

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- 1) виконувати вимоги освітньої програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
 - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
 - брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, виконувати передбачені курсом вправи та тестові завдання;
 - здійснювати самостійну підготовку до занять згідно до затвердженого плану;
 - відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій інших видів робіт згідно з темою заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;
 - складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з дисципліни;
- 2) дотримуватись академічної доброчесності:
 - самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
 - посилатись на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 - надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із Університету.